

Coneixement del Medi Natural i Social

Blocs de continguts

L'entorn i la seva conservació

Canvis i
continuïtats
en el temps

El món dels éssers
vius

Persones, cultures
i societats

Les persones i la
salut

Matèria i energia

Coneixements comuns
amb d'altres
àrees

Entorn, tecnologia
i
societat

CI	CM	CS
L'entorn i la seva conservació Observació d'elements i fenòmens naturals i comunicació de les observacions utilitzant formes de representació bàsiques. Orientació mitjançant l'observació d'elements naturals i humanitzats de l'entorn. Exploració d'algun aspecte de l'entorn a partir d'una qüestió rellevant, mitjançant el treball cooperatiu.	L'entorn i la seva conservació Caracterització del sistema Sol-Terra-Lluna i establiment de relacions entre els moviments de rotació i translació de la Terra, el dia i la nit i les estacions, i entre la posició del Sol i les ombres. Mesura de la temperatura, direcció i velocitat del vent i quantitat de precipitacions. Iniciació al registre, representació gràfica i interpretació de dades meteorològiques. Utilització de recursos TIC. Reconeixement de formes de relleu i accidents geogràfics i localització dels més rellevants de l'entorn. Observació i descripció de diferents tipus de paisatge de l'entorn proper i llunyà, reconeixent els elements naturals i humanitzats i l'impacte de l'activitat humana el paisatge. Aplicació de tècniques d'orientació a l'espai. Inici a l'ús i elaboració de plànols i mapes del barri o ciutat.	L'entorn i la seva conservació Identificació de la Terra com a planeta que forma part del sistema solar. Lectura i interpretació de dades del temps atmosfèric en diferents representacions. Reconeixement d'algunes característiques del clima de l'entorn, en relació amb la varietats climàtiques de Catalunya, i comparació amb altres climes. Identificació i localització de les principals unitats de relleu de Catalunya, d'Espanya i del món. Utilització i interpretació de diferents representacions cartogràfiques (plànols, fotos aèries, croquis), en diferents suports, per localitzar elements importants del medi físic. Realització de croquis d'espais propers. Anàlisi dels elements naturals i antròpics que influeixen en la configuració del paisatge. Identificació d'alguns riscos ambientals: els terratrèmols i les avingudes d'aigua.

	Identificació i disseny d'actuacions responsables orientades a l'ús sostenible de l'entorn. Realització d'un treball d'investigació a partir d'una qüestió rellevant, mitjançant el treball cooperatiu i l'ús de les TIC.	Valoració d'actuacions que contribueixen a la protecció del medi. Realització d'un treball d'investigació a partir del plantejament de qüestions i problemes rellevants de l'entorn, mitjançant el treball cooperatiu i a partir de l'experimentació i l'ús de diferents fonts d'informació. Argumentació oral i escrita de les propostes de solució.
El món dels éssers vius Observació, utilitzant mètodes directes i indirectes, d'organismes i d'objectes inerts, per identificar-ne les diferències. Caracterització dels éssers vius per la seva capacitat de realitzar les funcions bàsiques: nutrició, reproducció i relació. Observació a ull nu d'un organisme en el seu medi natural o reproduint el medi a l'aula. Identificació i determinació d'animals i plantes de l'entorn segons diferents criteris observables. Valoració de la responsabilitat envers els animals domèstics i plantes. Identificació de les característiques i	El món dels éssers vius. Caracterització de la funció de nutrició en els animals i plantes. Caracterització de la funció de relació a partir de l'observació d'animals i plantes i relacionant-les amb els seus hàbitats. Caracterització de la funció de reproducció a partir de l'observació d'animals i plantes. Classificació dels diferents grups de vertebrats i de plantes (herbes, arbustos i arbres) de l'entorn proper a partir d'algunes característiques observables utilitzant claus dicotòmiques senzilles.	El món dels éssers vius Observació i descripció d'alguns éssers vius i de la seva interacció amb el medi. Identificació de la relació entre funcions vitals i estructura d'alguns animals, plantes i fongs. Identificació i ús de criteris per a l'observació científica d'éssers vius. Ús de claus i guies per a la determinació d'organismes. Reconeixement dels microorganismes com a altres formes de vida i valoració de la seva intervenció en alguns processos quotidians. Utilització de la lupa binocular per a l'observació de parts d'organismes o de petits organismes. Ús del microscopi per a

comportaments d'animals i plantes per adaptar-se al medi. Comunicació oral de les observacions realitzades utilitzant diferents llenguatges.	Identificació d'activitats econòmiques relacionades amb la cria d'animals i el cultiu de plantes. Interès per la protecció i cura d'animals i plantes de l'entorn proper. Interès per l'observació i la generació de preguntes científiques, així com per la construcció de respostes coherents amb el coneixement científic.	l'observació d'alguns microorganismes. Ús de dispositius TIC per a l'emmagatzematge i tractament de les observacions. Cerca i contrast d'informació en diferents suports sobre éssers vius i condicions de vida. Comunicació de les informacions obtingudes utilitzant diferents llenguatges.
Les persones i la salut Caracterització de l'ésser humà com a ésser viu. Identificació de les parts del cos. Observació de diferències i semblances, canvi i continuïtat entre persones. Identificació de la nutrició en relació amb el creixement, recanvi i manteniment de la vida. Reconeixement dels diferents tipus d'aliments.	Les persones i la salut Reconeixement de la morfologia externa del cos. Identificació dels sistemes que participen en la funció de relació: locomotor i nerviós. Reconeixement dels canvis físics i personals en les diferents etapes de la vida. Identificació i justificació d'hàbits de higiene, de descans, d'exercici físic i l'alimentació variada i equilibrada per a una vida saludable.	Les persones i la salut Identificació i justificació de la visió integrada dels aparells i sistemes que possibiliten la realització de les funcions dels cos humà. Identificació de les funcions de reproducció i relació en els éssers humans i dels òrgans, aparells i sistemes que hi intervenen. Reconeixement de la dimensió afectiva de la sexualitat. Valoració positiva dels hàbits d'higiene i dels

Continguts segons les Competències Bàsiques de l'Àrea de Medi

Valoració d'una alimentació sana i variada. Observació i identificació de les parts del cos que permeten la relació amb el medi. Percepció de la llum, el so, els sorolls i el silenci. Expressió raonada de sensacions personals i respecte davant les opinions dels altres. Valoració i justificació de la necessitat de la higiene, del descans personal i valoració del bon ús del temps de lleure. Persones, cultures i societats Identificació dels diferents àmbits als quals pertany l'alumnat: la família, l'escola, el barri o la localitat.	Identificació de missatges i pràctiques que no afavoreixen el bon desenvolupament personal i la salut. Expressió de sensacions i emocions personals, així com respecte davant de les dels altres. Formulació de propostes d'activitats creatives per a la gestió dels temps de lleure. Identificació d'activitats d'oci individuals o col·lectives. Persones, cultures i societats Identificació dels elements bàsics de l'estructura econòmica i de l'organització social, política i administrativa dels municipis i les comarques. Identificació de les relacions interpersonals	estils de vida saludables. Identificació dels canvis que comporta el creixement en el desenvolupament físic, personal i relacional. Valoració crítica dels comportaments individuals que afecten la salut dels altres i la pròpia. Riscos del consum de tabac i alcohol. Expressió raonada de les valoracions pròpies i contrast amb les valoracions dels altres sobre decisions que afavoreixen un comportament responsable i saludable. Caracterització d'actuacions de primers auxilis per ajudar-se i ajudar els altres. Persones, cultures i societats Identificació dels trets principals de l'organització territorial de Catalunya, Espanya i Europa. Aproximació al coneixement de les institucions democràtiques, valorant el paper de les administracions en la garantia dels serveis
--	---	---

Reconeixement de la importància de la participació i coresponsabilitat en les tasques de la vida domèstica, escolar i social, superant estereotips sexistes. Descoberta i identificació dels elements característics de l'entorn, els serveis i els espais comuns, valorant la responsabilitat personal en el seu ús. Descoberta de les formes d'organització de l'escola i de l'entorn proper, valorant la importància de la convivència. Reconeixement dels drets i deures de les persones del grup, així com la importància del diàleg en la resolució de conflictes. Representació de situacions quotidianes on s'assumeixi rols culturals diferents del propi, s'observi les manifestacions culturals de l'entorn i es valori la seva diversitat i riquesa.	dins comunitat o grup. Coneixement i utilització dels mecanismes de la participació activa, la cooperació i el diàleg en la construcció de tasques comunes i en la resolució de conflictes. Valoració de la diversitat social, cultural i de gènere i respecte per les diferències. Identificació de les manifestacions culturals com a elements de cohesió social. Reconeixement de situacions que poden comportar risc, especialment les relatives a la mobilitat viària. Anàlisi de missatges publicitaris i valoració de la seva incidència en la presa de decisions de la vida quotidiana. Desenvolupament d'actituds de consum responsable. Identificació i descripció d'alguns trets demogràfics i econòmics de l'entorn a partir de l'observació directa de l'entorn proper i de dades i representacions gràfiques. Anàlisi i comparació de dades d'entorns rurals i urbans. Elaboració d'un estudi de cas sobre elements característics de l'entorn, per mitjà del treball cooperatiu i utilitzant de diferents fonts d'informació (documents, informacions orals,	públics. Observació, identificació i descripció d'alguns trets demogràfics, econòmics i culturals de la societat catalana i espanyola. Reconeixement i valoració de la diversitat cultural i lingüística d'Espanya. Reconeixement d'alguns trets de l'espai geogràfic mundial i anàlisi d'aspectes relatius als moviments migratoris i la globalització. Participació activa a l'escola com a aprenentatge per a la vida en democràcia. Reconeixement de la diversitat d'opinions i de l'ús de diferents canals per a l'intercanvi d'opinions i difusió d'informacions. Valoració dels drets i deures ciutadans i del paper individual i col·lectiu en la construcció d'un món més just i equitatiu, així com de la necessitat d'un compromís per la resolució de problemàtiques socials. Rebuig dels estereotips i prejudicis, així com de les situacions d'injustícia i discriminació, per raons de gènere, orientació afectiva, origen i creences, desenvolupant sentiments d'empatia i respecte amb els altres.
---	--	---

Canvis i continuïtats en el temps Observació dels canvis en les persones al llarg del temps. Reconeixement de les diverses etapes de la vida. Ús de fonts orals, imatges i materials per reconstruir la pròpia història, valorant la dels altres i l'intercanvi comunicatiu dins el grup. Ús de les nocions bàsiques de temps (abans/després, passat/present/futur, durada) i de les unitats de mesura bàsiques (dia, setmana, mes i any). Aplicació de nocions de canvi i continuïtat en fets quotidians propers a la seva experiència i en elements del patrimoni.	mitjans de comunicació, Internet). Canvis i continuïtats en el temps Identificació dels canvis en les persones al llarg del temps i de les diferents etapes personals. Ús de tècniques de registre i representació de la història pròpia i del passat familiar proper. Ús de fonts d'informació històrica diverses per obtenir informació i evidenciar els canvis i continuïtats al llarg del temps d'aspectes de la vida quotidiana de l'entorn proper. Ús d'unitats de mesura temporal i aplicació de les nocions de canvi i continuïtat en l'anàlisi de l'evolució d'algun aspecte de la vida quotidiana al llarg del temps, comparant cultures allunyades en l'espai o el temps. Descoberta i valoració del patrimoni comarcal natural i cultural i aplicació de nocions de canvi i continuïtat en els paisatges. Anàlisi diacrònic o sincrònic d'algun fet social	Interpretació de la realitat a través dels mitjans de comunicació i anàlisi crítica de la influència de la publicitat sobre els hàbits de consum. Canvis i continuïtats en el temps Comprensió del temps cronològic i ús de representacions gràfiques per situar fets i etapes de l'evolució històrica. Ús de la periodització convencional i de les convencions de datació i identificació de la durada, simultaneïtat i successió d'esdeveniments històrics. Ús de diferents fonts històriques (orals, documentals, patrimonials) per contrastar informacions sobre un mateix esdeveniment i obtenir factors explicatius de les accions humanes. Caracterització d'algunes societats de diferents èpoques històriques a partir de l'anàlisi de les formes d'organització social. Anàlisi de problemes socials rellevants, comparant la situació actual amb la d'altres èpoques
---	---	--

Matèria i energia Observació, descripció i classificació de materials en funció d'algunes propietats tot	i cultural (habitatge, vestit, utilitatge) en diverses cultures, a partir del treball cooperatiu i l'ús de les TIC. Identificació del paper dels homes i les dones, individualment i col·lectiva, en la història. Matèria i energia Mesura, comparació i ordenació de propietats dels materials: longitud, massa, capacitat, temperatura. Conservació de la massa i volum amb els canvis de forma.	històriques. Valoració de la pròpia història personal i col·lectiva per a la comprensió del passat i del present i la construcció del futur. Valoració de l'intercanvi intergeneracional d'experiències. Anàlisi de l'evolució d'algun element patrimonial de l'entorn proper, a partir del treball cooperatiu, i comunicació de la informació per mitjà dels recursos de les TIC, mostrant valoració i respecte per les manifestacions del patrimoni. Anàlisi del paper de les dones com a subjectes individuals o col·lectius de la història al llarg del temps i valoració de la seva aportació al patrimoni i a la cultura. Matèria i energia Mesura i comparació de masses i volums de materials diversos. Experimentació de la flotabilitat dels materials en l'aigua.
--	--	--

relacionant-les amb els seus usos. Distinció entre objectes d'un sol tipus de material o de diferents. Aplicació de criteris de separació i selecció als residus urbans. Participació en la reducció, reutilització i reciclatge de residus de l'escola. Observació i descripció d'interaccions que produeixin canvis en un sistema. Plantejament de preguntes a partir d'observacions i ús de taules simples per recollir dades i comparar-les. Manteniment de la neteja i col·laboració en l'ordre i l'estalvi de materials a l'escola.	Experimentació dels canvis d'estat en l'aigua i la seva reversibilitat. Identificació del cicle de l'aigua a la Terra. Reconeixement dels usos socials de l'aigua i importància de l'ús responsable. Identificació de diferents fonts d'energia i de cadenes energètiques relacionades amb canvis observats a la vida quotidiana. Valoració de l'ús responsable de les fonts d'energia. Experimentació de la transmissió del so en els diferents medis. Valoració del soroll i la contaminació acústica. Formulació de preguntes sobre propietats i canvis dels materials i disseny i realització d'experiments per donar-hi resposta. Anàlisi dels resultats i comunicació oral i escrita. Responsabilització en el manteniment de la neteja, l'ordre i l'estalvi de materials i energia a l'escola i a casa.	Identificació de les propietats dels diferents materials d'una mescla relacionant-les amb l'ús de diferents tècniques de separació de substàncies: imantació, filtració, decantació, evaporació i destil·lació. Experimentació de les propietats de l'aigua com a dissolvent. Observació de canvis químics en relació amb fenòmens quotidians: combustions, oxidacions i fermentació. Aplicació a la prevenció del foc i obtenció de compost. Identificació dels diferents instruments objectes d'ús habitual al laboratori i coneixement i aplicació de les normes d'ús i seguretat en el laboratori. Anàlisi dels efectes d'una força o diferents forces sobre un objecte. Aplicació a l'estudi de màquines simples que s'utilitzen habitualment a l'escola o a casa. Experimentació dels canvis d'estat en l'aigua i la seva reversibilitat. Identificació i relació del cicle natural i humà de l'aigua. Aplicació de l'ús responsable de l'aigua. Identificació de les fonts d'energia més utilitzades en la societat i diferenciació entre
--	---	--

Entorn, tecnologia i societat Observació del funcionament d'aparells habituals de casa i de l'escola, de les parts que els componen i reconeixement de l'energia que utilitzen. Identificació d'elements que poden ocasionar riscos. Adopció de comportaments que contribueixen a la seguretat personal i a la dels altres. Utilització de peces modulars per a la construcció d'estructures senzilles, tenint cura de les eines i dels materials.	Entorn, tecnologia i societat Identificació de les fonts d'energia amb què funcionen algunes màquines. Identificació del funcionament d'alguns operadors mecànics: eix, roda, politja, pla inclinat, engranatges i altres. Utilització d'operadors mecànics per a la construcció d'estructures senzilles. Identificació d'eines, màquines i fonts d'energia utilitzades en diferents èpoques històriques i la seva relació amb les condicions de vida i de treball.	energies renovables i no renovables. Planificació d'experiències per comprovar propietats dels materials i el seu comportament davant la llum, la calor i l'electricitat. Elaboració d'un informe per comunicar el procés i els resultats utilitzant l'ordinador. Entorn, tecnologia i societat Valoració de l'impacte del desenvolupament tecnològic en les condicions de vida i en el treball. Identificació dels components d'un circuit elèctric. Disseny i construcció de circuits elèctrics senzills. Valoració de la importància d'adoptar comportaments que minimitzin el consum elèctric. Recerca d'informació sobre com s'ha resolt un problema bàsic de la vida quotidiana al llarg del temps a partir d'un treball comparatiu i
---	---	---

Continguts segons les Competències Bàsiques de l'Àrea de Medi

Muntatge i desmuntatge de joguines i d'identificació de les parts que componen alguns objectes. Reconeixement d'elements bàsics de l'ordinador i del programari. Utilització del teclat, del ratolí i del micròfon i iniciació al programari bàsic de processador de text, edició gràfica i de presentació. Iniciació al correu electrònic en grup i amb ajuda. Iniciació a l'ús de la càmera fotogràfica. Connexions amb altres àrees Comprensió i producció de missatges orals, escrits i audiovisuals.	Reconeixement i utilització dels elements bàsics de l'ordinador i del programari: finestres, menús. Ampliació en l'ús de les funcions del programari bàsic de processador de text, edició gràfica i de presentació amb textos, dibuixos, imatges i audio. Cerca, amb ajudes, a Internet. Reconeixement de les pàgines web. Ús del correu electrònic i entorns virtuals de comunicació amb ajudes. Ús de la càmera fotogràfica i iniciació a la càmera de vídeo. Connexions amb altres àrees Realització de mesures. Comprensió i producció de missatges orals,	d'ús de les TIC. Ús responsable de les TIC. Valoració de la necessitat de controlar el temps destinat a la seva utilització i el seu poder d'addicció. Utilització de l'administrador de fitxers. Reconeixement i utilització dels menús per a les funcions del programari bàsic de processador de text, edició gràfica i de presentació amb textos, dibuixos, imatges i audio. Utilització d'Internet per a la cerca d'informació (imatge, text i audio) a través de: cercadors, paraules claus, adreces web. Tractament de la informació. Ús del correu electrònic i entorns virtuals de comunicació amb publicació de documents a Internet. Connexions amb altres àrees Ús de tècniques de representació gràfica. Comunicació d'informacions i argumentacions
---	--	--

Comunicació d'informacions amb diferents llenguatges simbòlics. Vivència del propi cos i valoració de la salut personal. Orientació en l'espai. Ús d'unitats de mesura del temps. Utilització dels recursos de les TIC. .	escrits i audiovisuals. Comunicació d'informacions amb diferents llenguatges simbòlics. Aplicació d'hàbits de salut i higiene. Descoberta i valoració del patrimoni natural i cultural. Experimentació amb sons. Utilització dels recursos de les TIC. Cerca guiada de la informació a Internet.	pròpies. Valoració d'estils de vida saludables. Anàlisi d'elements del patrimoni natural i cultural. Aplicació d'habilitats de relació social i respecte per la diversitat. Aplicació del diàleg i la mediació en la resolució dels conflictes. Utilització dels recursos de les TIC.
CRITERIS D'AVALUACIÓ		
Observar l'entorn i identificar relacions senzilles entre els elements que en formen part, distingint els elements humanitzats i els naturals. Valorar la importància de respectar i protegir el medi. Distingir éssers vius i objectes inerts i relacionar característiques (nutrició, relació, reproducció) d'animals i plantes propers, amb la seva identificació com a éssers vius. Reconèixer i classificar amb criteris elementals els éssers vius de l'entorn i	Reconèixer i explicar, recollint dades i utilitzant aparells de mesura, les relacions entre alguns factors del medi físic i les formes de vida i activitats humanes, mostrant una actitud de respecte pel medi. Analitzar i descriure elements naturals i humanitzats del paisatge de l'entorn proper i establir comparacions amb altres tipus de paisatges. Utilitzar plànols i mapes, així com mecanismes d'orientació espacial per a situar-	Analitzar els elements físics i humanitzats dels paisatges i els principals factors de canvi produïts per processos naturals i per l'activitat humana al llarg del temps. Reconèixer la diversitat de paisatges de Catalunya i Espanya i la necessitat de preservar la riquesa paisatgística i patrimonial. Analitzar alguns dels usos que es fan dels recursos naturals i de les fonts d'energia, així com algunes conseqüències dels usos inadequats. Valorar, entre d'altres recursos, l'aigua com un bé escàs, i conèixer maneres

identificar algunes relacions que estableixen amb el medi, utilitzant els instruments adequats i mostrant una actitud de respecte per la natura i pel material. Reconèixer les principals parts del cos humà i relacionar-les amb la seva funció i amb els canvis físics que es produeixen al llarg de la vida. Identificar semblances i diferències entre les persones i valorar la seva diversitat física. Valorar positivament la relació entre la salut i el benestar de la persona i la pràctica de determinats hàbits associats a la higiene, l'alimentació variada i equilibrada, l'exercici físic i el descans. Conèixer alguns valors fonamentals de la convivència democràtica, especialment aplicats a l'escola, i la necessitat de respectar les normes bàsiques com a ciutadans i ciutadanes. Reconèixer, identificar i posar d'exemples de les responsabilitats i de les tasques que desenvolupen les persones a l'entorn, superant els estereotips sexistes. Identificar els grups de pertinença dins l'entorn i les seves relacions. Reconèixer	se en l'entorn, localitzar determinats elements i desplaçar-se. Classificar animals i plantes de l'entorn proper i reconèixer les característiques bàsiques dels vertebrats d'acord amb criteris científics. Identificar les parts del cos que permeten el moviment, relacionar-les amb altres òrgans i comprendre el funcionament del cos humà des d'un sentit global. Relacionar la nutrició amb l'obtenció d'energia i el creixement. Valorar positivament la pràctica de determinats hàbits associats a la higiene, l'alimentació, l'exercici físic i el descans com a hàbits saludables que és recomanable mantenir, tot discernint les activitats que perjudiquen la salut. Conèixer i valorar el funcionament bàsic de les institucions municipals i comarcals i els mecanismes democràtics de participació, utilitzant-los per participar activament al centre escolar. Descriure alguns trets demogràfics i econòmics de l'entorn, identificar algunes manifestacions culturals, valorar la seva diversitat i riquesa, i localitzar elements del	diferents de prevenir o reduir l'impacte de les activitats humanes sobre el medi. Utilitzar plànols i mapes a diferents escales i interpretant els diferents signes convencionals, així com fotografies aèries. Elaborar croquis i plànols senzills com a mitjà per analitzar elements del territori i comunicar els resultats de les observacions i interpretacions. Reconèixer i explicar la presència ubiqua dels microorganismes en el medi. Relacionar l'estructura d'un ésser viu amb les funcions que realitza. Identificar els principals òrgans del cos humà i les funcions que realitzen tot relacionant l'adequat funcionament del cos amb determinats hàbits de salut. Conèixer les repercussions dels hàbits incorrectes sobre la salut. Conèixer, analitzar i valorar els mecanismes de funcionament i de participació de les societats democràtiques, aplicats als òrgans de govern de diferents institucions, assumint responsabilitats en el sí del marc escolar. Reconèixer i respectar la diversitat de manifestacions culturals de l'entorn, de Catalunya i Espanya. Identificar les normes de
---	---	--

algunes manifestacions culturals presents en l'àmbit escolar, local, mostrant empatia, valorar la seva riquesa i respectar la seva diversitat. Valorar el paper de les famílies i descriure alguns aspectes de la vida personal i familiar. Ordenar temporalment alguns fets rellevants. Descriure altres fets quotidians i elements patrimonials aplicant nocions temporals bàsiques. Observar i identificar les propietats d'alguns materials i relacionar-les amb els seus usos, fent-se preguntes que permetin obtenir informacions rellevants. Desmuntar i tornar a muntar objectes senzills i joguines, diferenciar els diferents components, manipulant-los amb precaució i descriure algunes característiques del seu funcionament. Col·laborar en les tasques del treball en grup, contrastant i valorant les explicacions dels altres i les pròpies amb respecte	patrimoni comarcal natural i cultural. Analitzar les situacions que poden comportar risc a nivell viari i proposar mesures de prevenció. Aplicar nocions de canvi i continuïtat a alguns aspectes de la vida quotidiana de les societats humanes i situar alguns fets històrics rellevants, d'acord amb els criteris de successió i duració temporals. Utilitzar fonts documentals i patrimonials per justificar aquests canvis i continuïtats. Identificar alguns dels usos que es fan dels recursos naturals i algunes de les conseqüències que se'n deriven. Analitzar l'impacte d'algunes activitats humanes sobre els recursos i en particular sobre l'aigua. Saber muntar, desmuntar i utilitzar algunes màquines senzilles, analitzant el seu funcionament, posant atenció especial a l'energia que utilitzen i valorant la importància de fer un ús responsable de les fonts d'energia. Plantejar-se interrogants sobre determinats fets i fenòmens, obtenir informació rellevant per mitjà de l'observació sistemàtica directa i indirecta i el recull de dades amb els mitjans i	convivència dels grups i respectar els drets i deures fonamentals de les persones. Identificar, descriure i analitzar processos de canvi i transformació social, cultural, econòmic i tecnològic en l'entorn, en especial, els canvis provocats per la globalització, identificant i valorant algunes de les causes de les desigualtats en el món actual. Usar diferents informacions procedents dels mitjans de comunicació per interpretar problemes socials rellevants. Valorar la relació de proximitat que proporcionen les tecnologies de la informació i la comunicació amb altres llocs del planeta. Utilitzar diferents tipus de fonts documentals (textuals, patrimonials, orals) per obtenir informació sobre els trets significatius de la societat d'èpoques passades, situant els fets en línies de temps. Planificar i portar a terme experiències senzilles sobre alguns fenòmens físics i químics de la matèria, plantejant-se hipòtesis prèvies, seleccionant el material necessari, i registrar els resultats i comunicar les conclusions, oralment i per escrit, per mitjans
---	--	---

	fonts adequats i comunicar els resultats de la recerca oralment, gràficament i per escrit. Mostrar iniciativa i creativitat en la realització d'un treball d'investigació sobre un tema rellevant de l'entorn, utilitzant els recursos TIC de forma eficient.	convencionals i amb l'ús de les TIC. Planificar i realitzar projectes de construcció d'alguns objectes, maquetes i aparells senzills, seleccionant els materials pertinents, demostrant responsabilitat en les tasques individuals i actitud cooperativa per al treball en grup i vetllant per la pròpia seguretat i la dels altres.
--	---	--